Komunikacja z pacjentem i jego otoczeniem

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Ratownictwo Medyczne
Dyscyplina wiodąca	*Nauki o zdrowiu*
Profil studiów	Praktyczny
Poziom kształcenia	*II stopnia*
Forma studiów	*stacjonarne*
Typ modułu/przedmiotu	*obowiązkowy*
Forma weryfikacji efektów uczenia się	*zaliczenie*
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	*Studium Psychologii Zdrowia (2MB)/ Studium Komunikacji Medycznej (S4)* *ul. Litewska 14/16*
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	*Dr hab. Dorota Włodarczyk dorota.wlodarczyk@wum.edu.pl* *Dr hab. Antonina Doroszewska*
Koordynator przedmiotu	*Dr hab. Marta Rzadkiewicz mrzadkiewicz@wum.edu.pl*
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	*Dr hab. Marta Rzadkiewicz mrzadkiewicz@wum.edu.pl*
Prowadzący zajęcia	*dr Marta Kulpa, dr hab. Marta Rzadkiewicz, , dr Tomasz Duda, dr Urszula Ziętalewicz, dr hab. Antonina Doroszewska*

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	I rok / II semestr	**Liczba punktów ECTS**	2

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ	**Liczba godzin**	**Kalkulacja punktów ECTS**
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim		
wykład (W)	5	0,50
seminarium (S)	10	1,25
ćwiczenia (C)		
e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	25	0,25

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Przedstawienie założeń i obowiązujących standardów komunikacji medycznej w kontekście pracy z pacjentem i jego otoczeniem
C2	Kształtowanie wiedzy i umiejętności w zakresie własnych zasobów oraz kompetencji komunikacyjnych
C3	Kształtowanie wiedzy i umiejętności w zakresie dostosowania komunikacji do potrzeb i możliwości pacjenta
C4	Przekazanie podstaw wiedzy i umiejętności na temat komunikacji z otoczeniem pacjenta

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	**Efekty w zakresie** *(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)*
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
A.W21.	- specyfikę i rolę komunikacji werbalnej i niewerbalnej.

Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
A.U16.	- dostosować sposób komunikacji do potrzeb i stanu pacjenta;

**W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie", a nie studencie*

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	*(pole nieobowiązkowe)* **Efekty w zakresie**
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	Założenia i obowiązujące standardy komunikacji medycznej w kontekście pracy z pacjentem i jego otoczeniem
W2	Rolę korzystania z własnych zasobów w opiece skupionej na pacjencie oraz mechanizmy powstawania przeszkód komunikacyjnych, w tym na tle różnic przekonań i kulturowych
W3	Protokoły komunikacji ratownika z pacjentem lub osobą bliską
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	Rozpoznać stan i potrzeby pacjenta – dostosować do nich sposób komunikacji
U2	Zastosować podstawowe umiejętności komunikacyjne w kontakcie z otoczeniem pacjenta
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1.	K.01. - dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych;

6. ZAJĘCIA

Forma zajęć	**Treści programowe**	**Efekty uczenia się**
Wykład	Komunikacja z pacjentami i osobami bliskimi – indywidualne potrzeby czy ustrukturyzowane protokoły?	A.W21, W3
Seminarium	Własne zasoby w budowaniu relacji z pacjentem. Empatia a profesjonalizm. Komunikacja w pracy ratownika medycznego – potrzeby i możliwości zależne od rodzaju i etapu kontaktu.	A.U12., A.U16, A.W21., K1
Seminarium	Przeszkody w komunikacji z pacjentem oraz rodziną. Elementy wywiadu motywacyjnego i rozwiązywania konfliktów.	A.U12., A.U16, A.W21., K1, W1
Seminarium	Trudne sytuacje, trudne tematy. Praca z pacjentem wymagającym.	A.U12., A.U16, A.W21., K1, W1

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Włodarczyk D, Łazarewicz M. (red.). *Psychologia w medycynie i naukach o zdrowiu*. Warszawa: Wydawnictwo PWN, 2026 (sekcja 11, 12))
2. *Podręcznik Empatii – wydanie kieszonkowe*. Popa-Velea i in. Wydawnictwo WUM: 2026. Do pobrania z: https://erudite-project.eu/empathy-manual/
3. Silverman J., Kurtz S., Draper J. Umiejętności komunikowania się z pacjentami. Medycyna Praktyczna, Kraków 2018
4. Motyka M. Komunikacja terapeutyczna w opiece ogólnomedycznej. Wydawnictwo UJ, Kraków, 2011

Uzupełniająca

Rollnick S., Miller WR., Butler CC. Dialog motywujący w opiece zdrowotnej. Jak skutecznie pomagać pacjentom w zmianie stylu życia, PZWL, Warszawa 2022

5. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
A.U12., A.U16, A.W21., K1, W1	Dyskusja problemowa z formułowaniem praktycznych wskazówek. Realizacja zadań w trakcie seminariów. Wykonanie i prezentacja projektu końcowego na bazie nabytej wiedzy oraz umiejętności, zgodnie z podanymi instrukcjami.	Prawidłowe wykonanie zadań oraz projektu końcowego

6. INFORMACJE DODATKOWE

(tu należy zamieścić informacje istotne z punktu widzenia nauczyciela niezawarte w pozostałej części sylabusa, ***w szczególności w oparciu o regulacje wynikające z § 26 ust. 1 i 2, § 27 ust. 3 oraz § 28 ust. 1 Regulaminu Studiów wskazanie liczby terminów zaliczeń przedmiotu, w tym zaliczeń dopuszczających do egzaminu****, oraz np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)*

Wykłady oraz seminaria prowadzone są w formie stacjonarnej.
Obecność na wszystkich seminariach jest obowiązkowa, a w trakcie zajęć studentów obowiązuje pełen zakres wiedzy z wykładów. W przypadku uzasadnionej nieobecności (sytuacje losowe) należy odrobić ją z inną grupą po uzgodnieniu z osobą prowadzącą seminaria. Jeśli odrobienie nie będzie możliwe student ma obowiązek rozliczenia nieobecności opracowując zestaw zadań wyznaczonych przez nauczyciela, proporcjonalnie do zakresu nieobecności (np. przeprowadzić i nagrać rzeczywistą lub symulowaną rozmowę z pacjentem, a na jej podstawie pisemnie odpowiedzieć na wcześniej wyznaczone pytania).
W przypadku niezaliczenia seminarium w ramach prowadzonych zajęć student ma prawo do poprawki poza terminem zajęć w określonym z góry terminie. Poprawka będzie odpowiadała zakresem projektowi końcowemu.

Przy Studium Psychologii Zdrowia działa psychologiczne SKN PSYCHE. Opiekunem Koła jest dr n. o zdr. Magdalena Łazarewicz.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusa przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusa w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich